

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 7. februar 2023

På briefing af miljøordførerne om PFAS tirsdag den 31. januar var der spørgsmål til mulighederne for national lovgivning. I den forbindelse blev der henvist til en nylig besvarelse fra den tidligere miljøminister Lea Wermelin om samme emne. Jeg vedlægger til orientering svaret på EEU 2021-22, alm. del 272, som netop beskriver disse muligheder.

Den generelle kemikalieregulering i EU, REACH, er totalharmoniseret. Men som følge af en dom fra EFTA-domstolen er fortolkningen, at det er muligt at indføre nationale regler, såfremt begrænsningsproceduren i REACH for en tilsvarende begrænsning eller forbud allerede er i gang, eller hvis medlemsstaten straks selv tager initiativ til at iværksætte begrænsningsproceduren. Det er kun en mulighed, hvor kravene vedrørende fremstilling, markedsføring eller anvendelse endnu ikke er vedtaget og dermed harmoniserede. Medlemsstaten skal ophæve de nationale regler, når EU-processen er afsluttet, uanset om den ender i et EU forbud eller ej. Derudover skal nationale forbud opfylde traktatens bestemmelser for undtagelser fra forbuddet mod handelsrestriktioner.

Fortolkningen betyder også, at et midlertidigt nationalt forbud skal holdes inden for rammerne af det EU-forbud, der er under udarbejdelse. Det netop indsendte forslag til EU-forbud mod PFAS er et forslag til et bredt forbud mod PFAS med en række tidsbegrænsede undtagelser for specifikke anvendelser, primært for industrielle og professionelle anvendelser. Derudover kan andre lovgivninger regulere anvendelsen på specifikke områder, og de er således undtaget uden tidsbegrænsning.

Det vil derfor ikke være muligt at lave et nationalt forbud mod alle PFAS i alle anvendelser. Ses alene på dommen fra EFTA-domstolen fortolkes det som tilladt at lave et nationalt forbud, der flugter 100 procent med ordlyden i det indsendte forslag til EU-forbud, hvis traktatens regler i øvrigt overholdes. Danmark vil dog ikke til fulde kunne vurdere de økonomiske, juridiske, erhvervsmæssige og tekniske konsekvenser for Danmark af et sådant forbud. Det kan også forventes, at forslaget til EU-forbud vil ændre sig baseret på den information, der kommer ind i den offentlige høring, og som følge af behandlingen i Kemikalieagenturets videnskabelige komitéers vurdering af risikoen, de samfundsøkonomiske omkostninger og tilgængeligheden af alternativer. Det kan således være nødvendigt at ændre de nationale regler tilsvarende. Domme fra EFTA-Domstolen er ikke bindende for EU-Domstolen, så EU-Domstolen kunne nå frem til en anden og mere indskrænkende fortolkning, skulle en ny sag om nationale forbud blive prøvet ved denne domstol. Der er derfor en reel procesrisiko forbundet med udstedelse af midlertidige nationale forbud, jf. MOF 2018-19 (1. samling), alm. del – bilag 45.

I arbejdet med at se på mulighederne for midlertidige nationale forbud vil der derfor skulle fokuseres på specifikke anvendelser, hvor det er muligt at vurdere de økonomiske, juridiske, erhvervsmæssige og tekniske konsekvenser i Danmark og i forhold til traktatens regler, og hvor de midlertidige nationale regler samtidig kan nå at træde i kraft og virke før et EU-forbud.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke

/

Henrik Søren Larsen